

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Valentové, soudkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudce JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobkyně: **G. M. G.,** zastoupená JUDr. Břetislavem Puzoněm, advokátem se sídlem Tržní ul. 23 - 4, Frýdek - Místek, proti žalované: **Vězeňská služba České republiky, Věznice a ústav pro výkon zabezpečovací detence Opava,** Krnovská 68, Opava, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 20. 5. 2011, č. j. 22 A 25/2011 - 6,

takto:

I. Kasační stížnost se zamítá.

II. Žalované se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

Odůvodnění:

V záhlaví označeným usnesením Krajský soud v Ostravě (dále jen „krajský soud“) odmítl návrh žalobkyně (dále „stěžovatelka“) ve věci žaloby proti rozhodnutí lékaře žalované o ukončení dočasné pracovní neschopnosti.

V odůvodnění usnesení krajský soud uvedl, že rozhodnutí lékaře o ukončení dočasné pracovní neschopnosti je podle § 158 písm. b) zákona č. 187/2006 Sb., vyloučeno ze soudního přezkoumávání a žaloba je tudíž proti němu dle § 68 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s“) nepřípustná. Proto krajský soud žalobu podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. odmítl.

Usnesení krajského soudu napadla stěžovatelka včasnou kasační stížností. V ní namítala, že rozhodnutí krajského soudu je nezákonné. Stěžovatelka vyjádřila nesouhlas

s odůvodněním usnesení a trvala na tom, že se jedná o faktické rozhodnutí soudně přezkoumatelné. K § 158 písm. b) zákona o nemocenském pojištění, na které krajský soud v rozhodnutí odkazoval, stěžovatelka uvedla, že v daném případě dle něj postupovat nelze, neboť o délce pracovní neschopnosti již rozhodl nadřízený orgán ošetřující lékař z NsP VV Praha Pankrác a MUDr. M. nebyl oprávněn ze své pozice toto rozhodnutí měnit. V tomto případě se tak nejedná o ukončení pracovní neschopnosti v souvislosti s lékařskou péčí MUDr. M., avšak ukončení v rozporu s příkazem oprávněné osoby - NsP VV Praha - Pankrác, tedy rozhodnutí správního orgánu. Stěžovatelka má za to, že její žaloba nebyla zjevně neúspěšná a bylo na místě ji ustanovit zástupce. Výše popsaným způsobem ji krajský soud zkrátil na jejích subjektivních právech, zejména na právu na spravedlivý proces. V podání ze dne 7. 7. 2011 zároveň krajskému soudu navrhla, aby ji soud osvobodil od soudních poplatků a aby jí ustanovil zástupce z řad advokátů.

Rozhodnutím Předsedy České advokátní komory byl stěžovatelce dne 17. 8. 2011 určen pro řízení o kasační stížnosti advokát JUDr. Břetislav Puzoň. Ten následně podáním ze dne 12. 9. 2011 kasační stížnost doplnil. V doplnění kasační stížnosti uvedl, že stěžovatelka dne 11. 1. 2011 podstoupila chirurgický zákrok, biopsii svalu v Nemocnici s Poliklinikou při věznici Praha - Pankrác, kde od 6. 1. 2011 byla hospitalizována. Stehy byly stěžovatelce odstraněny dne 18. 1. 2011 s tím, že však zůstane v pracovní neschopnosti ještě další 3 týdny, tedy do 8. 2. 2011. Dne 20. 1. 2011 byla stěžovatelka eskortována zpět do věznice Opava a jako pracovně zařazená měla být až do konce pracovní neschopnosti umístěna na ošetřovně, což se však nestalo, neboť dne 21. 1. 2011, tj. v den příjezdu, si ji nechal předvolat MUDr. M., lékař Věznice Opava a oznámil jí, že nebude umístěna na ošetřovnu a navíc jí bude ukončena pracovní neschopnost k 23. 1. 2011. Tímto svým jednáním nedbal pokynů operujícího lékaře a způsobil tím stěžovatelce finanční újmu, neboť jí od 24. 1. 2011 do 30. 1. 2011 nebyla vyplacena dávka nemocenského pojištění, od 31. 1. 2011 do 4. 2. 2011 byla navíc povinna nastoupit do práce, čímž byl ohrožen její zdravotní stav a od 5. 2. 2011 do 8. 2. 2011 jí opět nebyla vyplacena dávka nemocenského pojištění. Postup ošetřujícího lékaře považuje stěžovatelka za nezákonný. Ošetřující lékař dle stěžovatelky nemůže mít takovou odbornost jako odborný lékař z Vazební nemocnice. Stěžovatelce nebyla umožněna náležitá rekonvalescence, jakou si její zdravotní stav vyžadoval. Stěžovatelka doložila ke kasační stížnosti kopii propouštěcí zprávy.

Vzhledem k uvedeným skutečnostem ustanovený zástupce stěžovatelky navrhl, aby Nejvyšší správní soud usnesení krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaná se ke kasační stížnosti ve stanované lhůtě nevyjádřila. K výzvě Nejvyššího správního soudu uvedla, že v posuzované věci nebyl vydán žádný správní akt. Z vyjádření lékaře – vedoucího zdravotnického střediska věznice vyplývá, že dočasná neschopnost byla ukončena ke dni 21. 1. 2011, kdy zdravotní stav stěžovatelky nevyžadoval další trvání dočasné pracovní neschopnosti.

Nejvyšší správní soud předesílá, že v posuzovaném případě stěžovatelka kasační stížností napadla usnesení krajského soudu o odmítnutí návrhu. Takovou kasační stížnost lze opřít pouze o důvody nezákonnosti tohoto rozhodnutí dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. [viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 4. 2005, č. j. 3 Azs 33/2004 - 98, publikovaný pod č. 625/2005 Sb. NSS]. Pod tento důvod spadá i případ, kdy vada řízení

před soudem měla nebo mohla mít za následek vydání nezákonného rozhodnutí o odmítnutí návrhu (viz též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 12. 2005, č. j. 6 As 4/2004 - 53, dostupný na www.nssoud.cz).

Jelikož tedy kasační stížnost nesměřuje proti meritornímu rozhodnutí, nepřísluší ani Nejvyššímu správnímu soudu zabývat se věcí in meritum, tj. zákonností napadeného výsledku činnosti žalované. Předmětem posouzení Nejvyššího správního soudu v daném řízení tak může být toliko otázka, zda krajský soud postupoval správně, když žalobu stěžovatelky podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. odmítl, přitom dospěl k závěru, že směřovala proti úkonu žalované, který je dle § 70 písm. a) s. ř. s. ze soudního přezkoumání vyloučen, neboť není rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s.

Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Ve správním soudnictví poskytují soudy ochranu veřejným subjektivným právům fyzických i právnických osob způsobem stanoveným soudním řádem správním a za podmínek tímto nebo zvláštním zákonem stanovených a rozhodují v dalších věcech, v nichž tak stanoví tento zákon (§ 2 zákona s. ř. s.).

V řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu má žalobní legitimaci ten, kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti; v tom případě se může žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí, popřípadě vyslovení jeho nicotnosti, nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak (§ 65 odst. 1 s. ř. s.).

Dle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s., nestanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením odmítne návrh, jestliže je návrh podle tohoto zákona nepřípustný.

Dle § 68 písm. e) s. ř. s. je žaloba je nepřípustná také tehdy, domáhá-li se přezkoumání rozhodnutí, které je z přezkoumání podle tohoto nebo zvláštního zákona vyloučeno.

Zákon o nemocenském pojištění zavádí v oblasti nemocenského pojištění kompetenční výluku ze soudního přezkumu pro rozhodnutí, která se týkají zdravotního stavu.

Dle § 158 písm. b) zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, jsou ze soudního přezkumu vyloučena rozhodnutí o ukončení nebo neuznání dočasné pracovní neschopnosti nebo potřeby ošetřování člena domácnosti orgánem nemocenského pojištění.

Z obsahu žaloby stěžovatelky bylo zřejmé, že tato brojila proti rozhodnutí lékaře Věznice Opava MUDr. V. M., který, jak tvrdila stěžovatelku, tuto uschopnil od 24. 1. 2011, přičemž dle operatéra stěžovatelky ve vazební věznici měla být v neschopnosti do 8. 2. 2011. Pokud za této situace krajský soud žalobu odmítl, postupoval správně, neboť žaloba směřovala proti rozhodnutí, které je z přezkumu podle § 158 písm. b) zákona o nemocenském pojištění vyloučeno. Namítá-li stěžovatelka, že uvedené ustanovení nelze

použít na případy, kdy je ošetřující lékař povinen dbát příkazů lékaře odborného, případně nadřízeného, nelze s ní souhlasit. Aplikace § 158 není omezena ve vztahu k osobě lékaře, který předmětné rozhodnutí učiní. V projednávané věci stěžovatelka žalobními i kasačními námitkami brojí proti postupu ošetřujícího lékaře žalované, který ji dle jejího názoru uschopnil dříve, než vyžadoval aktuální zdravotní stav. Podstatou sporu je tedy nesouhlas stěžovatelky s datem ukončení její pracovní neschopnosti, resp. s jejím zdravotním stavem a následným zařazením do běžného režimu věznice. Právě na tato rozhodnutí se však kompetenční výluka upravená v § 158 zákona o nemocenském pojištění výslovně vztahuje.

V projednávané věci považuje zdejší soud za vhodné připomenout, že § 158 zákona o nemocenském pojištění plně koresponduje s obecnou zásadou uplatňovanou ve správním soudnictví, dle které „*soudy nejsou povolány přezkoumávat samostatně výroky ve věcech zdravotního stavu a pracovní schopnosti - tato zásada plyne jednak z obecné úpravy obsažené v § 70 písm. d) s. ř. s. (úkony závisející výlučně na posouzení zdravotního stavu osob, pokud samy o sobě neznamenají právní překážku výkonu povolání, jsou vyloučeny ze soudního přezkumu), jednak z úprav předpisů o sociálním zabezpečení, které tento princip respektují a otázky zdravotního stavu činí předmětem pozornosti soudů až v okamžiku, kdy je přezkoumáváno rozhodnutí správního orgánu o dávkových nárocích - i tehdy se však vždy jedná o otázku odbornou, k níž si soud musí z hlediska skutkového, aby ji mohl postavit najisto, povolat znalce, a to buď v rámci obecných norem procesních platných pro řízení před soudem, anebo, v případě přezkumu rozhodnutí o dávkách důchodového pojištění, lze užít posudku komise Ministerstva práce a sociálních věcí.*“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 6. 2006, č. j. 6 Ads 41/2005 - 24).

Nejvyšší správní soud tak s ohledem na výše uvedené uzavírá, že rozhodnutí lékaře o ukončení dočasné pracovní neschopnosti přezkumu ve správním soudnictví nepodléhá. Krajský soud tedy nepochybil, pokud žalobu stěžovatelky dle § 68 písm. e) s. ř. s. jako nepřípustnou odmítl.

V kasační stížnosti stěžovatelka brojila též proti výrokům usnesení, kterým nebyla osvobozena od soudních poplatků, a nebyl jí ustanoven zástupce z řad advokátů. Má za to, že projednávaná věc byla příliš komplikovaná, přičemž sama stěžovatelka nemá právní vzdělání a bylo tudíž povinností soudu ji zástupce ustanovit.

Krajský soud zamítl návrh stěžovatelky na osvobození od soudních poplatků a na ustanovení zástupce z řad advokátů s odůvodněním, že žalobu bylo nutné odmítnout, resp. že šlo o žalobu zjevně neúspěšnou. Krajský soud přitom vyšel ze závěrů, na základě kterých předmětnou žalobu stěžovatelky odmítl. Z důvodu ochrany práv účastníků řízení je možné závěry o zjevné neúspěšnosti učinit pouze tehdy, jestliže je skutečně již na první pohled zřejmé, že žalobě nelze vyhovět. Za situace, kdy krajský soud konstatoval nepřípustnost žaloby dle § 68 písm. e) s. ř. s., neboť rozhodnutí o ukončení pracovní neschopnosti spadá pod kompetenční výluku upravenou zákonem o nemocenském pojištění, jedná se o případ zjevné neúspěšnosti a závěr soudu, kterým stěžovatelce neustanovil právního zástupce, obstojí.

Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost důvodnou a proto ji dle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

O nákladech řízení Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalovaná měla ve věci úspěch, příslušelo by jí tedy právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, tyto jí však nad rámec její běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. srpna 2012

JUDr. Ludmila Valentová
předsedkyně senátu